

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krone. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naložnina se pošilja upravnistvu, plačuje se **vnapirej**.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat: za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

K preosnovi ljudskih šol v kmetijskem smislu.

Konec.

8. Vendarle kmetijsko nadaljevalni tečaji!

Sigurno je, da je naučno ministrstvo natanko proučevalo možnost uvedbe kmetijskega strokovnega pouka v ljudsko šolo; saj ta zahteva ni bogsi-gavedi kako nova iznajdba, a vočigled temu, da je delitev šole v ljudskokmetijske in v splošne precej težavna vsled tuintam nanovo zrasle industrije, pa tudi vsled težkoče odpraviti šolska oproščanja, s katerimi ni niti misliti na kakšnokoli le poedinemu stanu služečo preosnovo, se je to vprašanje precej opustilo! Pač pa se je v novejšem času med učnim in poljedelskim ministrstvom ventiliralo vprašanje o postavnih uvedbi kmetijsko-nadaljevalnih tečajev **z obveznim šolskim obiskom** po končani šolski dobi.

To vprašanje zasluži vsekakor večje pozornosti, in je tudi prijateljem neskrajšane šolske dobe vrlo simpatično. Dočim bi preosnova ljudskih šol v kmetijskem smislu ne bila brez vseh pomislekov, se te rešitve kmetijsko šolskega vprašanja vsi lahko oprimemo! In kolikor mi je znano, ne bo trajalo do udejsvitve tega vprašanja niti tako dolgo, kajti naučna uprava bo že letos pričela s praktičnim vežbanjem učnih moči in sicer bo kurs na Štajerskem v Gröbmingu in Admontu! Kurs bo trajal 6 tednov ter se ga udeleži to jeto iz vse Štajerske 16 učiteljev, ki

dobe zato tudi neko nagrado. Seveda bo trajalo več let, predno bo za kmetijsko nadaljevalne tečaje izvežbanih dovolj učnih moči.

Toda, če se misli naučno ministrstvo pri uvedbi kmetijsko nadaljevalnih tečajev omejiti samo na teoretični pouk, bodo uspehi kaj jalovi! Tudi kmetijska preiskusna polja v naših šolskih vrtih nimajo praktičnega pomena, so bolj igrača, kot kaj drugega. Končno pa obstojajo le pri vsaki 20. šoli, kajti košček zemlje, kjer je nekoliko krompirja, morebiti par šopov trsov in drugih malenkosti, pač ne zasluži tega imena. — Nov trud bo to za učitelje, a nagrada menda vendar ne bo obstojala samo v nezvenketajočih pohvalnih dekretih, marveč upati je, da bodo stroške, osobito vzdrževanje in nabavo učil, nosile vse ustavne korporacije! Brez nič ni nič, je že stara prislovica.

Prihajam k sklepu! Nikakor nisem nameraval s tem člankom ustvariti kaj popolnega in vem, da s to in ono stvarjo marsikdo ne bo zadovoljen ter bi si jo želel drugače! Več ljudi več ve, in prav bo, če se utegne še kdo o tem predmetu oglasiti, da se pojmi razbistrijo in popolnijo! Bilo mi je samo na tem ležeče, da vzbudim v širnih krogih zanimanje za to prašanje, ki je po mojem prepričanju zelo aktualnega značaja! Gospodarski napredek našega naroda nam je vsem pri srcu, in nas vseh je dolžnost premišljevali kako bi se dal isti povzdigniti. Strnimo torej naše moči v dobrobit našega naroda!

Dodatek.

9. Strokovna naobrazba kmetijskih deklet.

V vseh dosedanjih odstavkih smo se ozirali bolj na strokovno naobrazbo kmetijskih fantov, poklicanih bodočih gospodarjev. Pustiti pa nam ni v nemar tudi naših bodočih gospodinj. Če naj ostane pregovor: „Gospodinja pri hiši tri vogle podpira“ v veljavi, je naša dolžnost posvetiti tudi našim kmetiskim dekletom kar največ pozornosti. Dober gospodar, pa slaba, nenuka gospodinja, ne more pospeševati gospodarstva, ga prej ovira! Tudi to vprašanje skrbi agrarce in skušali so sedanjemu nedostatku odpomoči s prirejanjem zimskih poučnih tečajev za kmetiska dekleta. Da se v ljudski šoli kmetiska deklica, razven potratnega kvačkanja in le malo koristnejšega pletenja ter malenkostnega šivanja za svoj bodoči poklic nič ne pripravlja, je notorično znano! In vendar je gospodinjini prisojen v gospodarstvu velik delokrog, katerega bi naj z umno glavo vodila! Kolikrat se slišijo tožbe, kako nenkretno, nenke so mlade gospodinje, ki se doma niso dosta prinčile! Skušnja življenja še jih le more privaditi in prinčiti raznim potrebam in zahtevam gospodinjstva. Da, ljudska šola ne stori v tem oziru skoro nič, in tudi ne more storiti, kajti bodoče gospodinje se morajo poučiti v marsičem, kar se ne sme in ne da izlepa razlagati šolarjem.

Deklice bi se naj deloma prinčile temu, kar se podaja danes v gospodinjinski šoli. Seveda ne vsemu in v takem obsegu, ker ne potrebujemo toliko študiranih, kot praktičnih go-

spodinj! Tudi tukaj se bi imel naučni načrt prikrojiti lokalnim razmeram, dasi v poglavitnih stvareh ne bo nikjer bistvenih razlik. Odgoja mladine je tako važen faktor, da se sme ta predmet staviti sigurno na čelu vsemu pouku. Danes se vzgajajo otroci brez pravega načrta, le bolj prilično in po tem, kakor so starši. Šoli se nalaga težka naloga, doma zamujeno v vzgoji nadomestiti, krivo uravnati itd. To je jako težavna naloga in brez sodobnega delovanja domače hiše čisto tudi brezuspešna. Naše matere ne vedo skoro nič o sistematični vzgoji in otroci rasejo tja v en dan v dobre in slabe, kakor ravno slučaj nanese! Ni li sveta dolžnost javnosti skrbeti, da se bodoče matere poučijo v njih najvažnejšem, najsvetejšem poklicu, o vzgoji? Se ne pregreši javnost na sami sebi, če to velevažno kulturno vprašanje prezira, zanemarija? Da, obiteljski sestanki, ki so se jeli v novejšem času prirejati širom naše domovine, store v tem oziru mnogo, toda ne zamorejo vsega!

Kako žalostne so često higienične razmere po naših kmetijskih domovih. Kako neprijetno dirne olikanega človeka zanikrnost v kmečkih hišah, ki se roga vsem zdravstvenim pravilom! Oj koliko gradiva je v tem oziru nagrmdenega, ki čaka marnih delavcev. Namesto, da tratijo naša dekleta čas z malovrednim kvačkanjem, naj bi napravljale in krpale za sebe in svojce navadne obleke in perilo koliko bi se s tem prihranilo, koliko čedneje bi bili ljudje oblečeni!

Seveda pa bi se morale tudi zato učiti najnavadnejšega šivilstva, kar

LISTEK.

Primož Trubar.

K njegovi štiristoletnici.

(Dalje.)

II.

Leta 1530., ko so priznali v Augsburgu tudi odposlanci štajerskih, kranjskih in koroških stanov konfesijo nemških knezov za svojo veroizpoved ter postavili s tem korakom za slovenske pokrajine katolicizmu določen verski sistem nasproti, je že bilo tu ime Martina Lutra širom in križem znano: pristašev je imel največ med plemstvom, med njimi Hansa Ungnada, bivšega glavarja v grofiji celjski in takratnega deželnega glavarja; posameznike med duhovniki; mest in trgov je bilo malo, kjer bi se ne bil dal najti kak spomin na nove verske ideje. Ti ljudje so prestopali v novi tabor prostovoljno, večinoma vsled želje, da utešijo vznemirjeno vest. Kranjsko plemstvo je naklonil reformaciji strah, da jim pošlje Bog Turke radi tega,

ker ga prav ne časte; strašilo s Turki je igralo sploh važno ulogo v agitaciji protestantov in protiagitaciji katolikov. Kdor je sprejel „čisti evangelj“ iz gmotnih ozirov, moral se je kmalu prepričati, da mu nalaga nova vera žrtve v boju s katoliškim deželnim vladarjem, ki se ni zbal nobenega sredstva v obrambo stare vere. Najbolj bi se še moglo sumiti pri nekaterih duhovnikih, ki so izkazali svoje simpatije novemu nauku najprej z oženitvijo, da jih je pritegnila na Lutrovo stran želja po izpremembi konkubinata v postavnih zakon, a tudi to bi ne bila brutalna zunanja sila. A tisti del prebivalstva notranjeavstrijskih dežel, ki se je takrat pravzaprav razumeval pod nazovom: slovensko ljudstvo, t. j. kmet, katerega je lahko protestantski plemič z oblastjo gosposčine nagibal k svojemu verskemu prepričanju, je stal kljub temu zopet in ostal še desetletja nekako nezaupno ob strani.

Slovenskemu kmetu, ki se je bil v oporu l. 1525. izneveril svojemu domačemu geslu: „za staro pravdo“ ter ga zamenil s klicem: „za božje pravo“,

je usahnilo navdušenje za „čisti evangelj“, ko se je prepričal, da so ga njegovi upi varali, in da njegova izlaga „evangeljske svobode“ ni obveljala. Lastno prepričanje si je mogla slovenska masa tem manj ustvariti, ker ji niso bile pristopne in razumljive nemške ali italijanske protestantske knjige. Slovenski kmet se ni branil, ako mu pod zaščito gosposčine ni bilo treba dajati cerkvi desetine, toda prepada, ki je zijal med njegovim dotakratnim formalnim verskim življenjem in treznim, ves zunanji sijaj službe božje zametujočim protestantizmom, ljudje, ki so vodili reformatorsko agitacijo prva leta po kmečkem uporu, niso umeli premostiti. Protestantska „večerja“ v kaki prazni kapeli ali privatni hiši in v nemškem jeziku je bila slovenskemu kmetu bolj nerazumljiva, nego katoliška maša v razsvetljeni cerkvi med svetniškimi podobami in v latinskem jeziku, kateremu je prilagal nekako čarodejno moč. Ko so slišali šostanjski kmetje pridigo lutrovskega predikanta, so skimali: „Čudne reči pridiguje!“ Čudno

se je zdelo slovenskemu kmetu, kako bi se mogel nakrat izveličati brez vseh tistih ceremonij, katere so mu dušni pastirji tako dolgo povelicevali, da je videl v njih skoro bistvo svoje religije: „med (Slovenci) je mnogo slabih in preprostih krščenikov, ki se ne morejo tako hitro prilagoditi (protestantski) veri, predvsem radi tega ne, ker graja ali celo odpravlja . . . vse zlorabe v cerkvi, četudi so še tako stare in ljudstvu priljubljene, kakor papežniško mašo, klicanje na svetnike, romanja, nove cerkvene molitve, zaupanje na lastna dela, in ker uči, da se morajo sveti zakramenti deliti brez soli, blata, slin, olja, sveč, zvonov in mašne oprave. To se jim zdi tuje, čudno in nepravilno.“

S temi besedami je pokazal Trubar, da se je dobro zamislil v slovenske duše, katere je pričel leta 1530. v Celju pasti.

* * *
Dalje sledi.

pa se dandanes v ljudski šoli le v minimalni meri vrši. Razumna gospodinja si zapiše svoje izdatke in dohodke, da ima vedno pregled v svojem gospodinjstvu; zapiše si inventar, ki ga ima ona oskrbovati, kar jo vse napeljuje k večji rednosti in štedljivosti. Gospodinjstvo knjigovodstvo je pogoj dobrega gospodarstva!

Kolikokrat se pritožujejo posli, delavci, dninarji o slabi hrani pri tej ali oni gospodinjci, dasi se ona morda trudi po vseh močeh, kolikor najbolje postreže s svojo kuhinjo! Dobra ženka nima sposobnosti tudi najnavadnejša jedila brez posebnih stroškov o k u s n o pripravljati! Ne posreči se ji, njena kuhinjska umetnost je zelo omejena, njen jedilni list kaj kratek! Saj mnoge gospodinjce niti ne znajo peči dobrega kruha! Kje je vzrok temu? Česar se ona ni učila kot deklica, tudi kot gospodinja ne more znati! Vsaka gospodinja bi naj bila usposobljena za svoje razmere v zadostnem kuharstvu in kmalu bi take in enake tožbe utihnile.

Domači zelenjadni in cvetlični vrt naj bode ponos vsake gospodinjce. Ureditve vrta, gnojenje, gojenje posameznih kuhinjskih zelišč in tudi cvetlic itd. so stvari, ki bi jih naj imela vsaka gospodinja v mezinu!

Baš tako bi imele biti naše matere poučene v mlekarstvu, perutinarstvu in svinjereji, ki so navadno domena gospodinjce in ki ji prinašajo za njene stroške potrebnih dohodkov.

Dalo bi se k že omenjenemu privesiti še to in ono, toda nujno potrebno ni, kajti nam se je ozirati le na faktične potrebe našega ljudstva.

Ti predmeti bi se naj poučevali deloma teoretično, še bolj pa praktično in sicer ne le v šoli, marveč praktično to in ono zadevo prilično pri obisku kake vrle, vzorne gospodinjce!

Snov, ki bi se je naj pričele bodeče gospodinjce ni toli obširna, da bi se ne mogla proučiti po nedeljah tekom enega leta, seveda v posebnih gospodinjstvih tečajih, sličnih sedanjim zimskim kurzom za kmečka dekleta. O teh kurzih pa je nam Slovincem znano le ime, kajti praktično še jih pri nas niso poskušali, ker ni bilo do danes za to potrebnega zanimanja! Tudi obisk teh nadaljevalnih gospodinjstvih tečajev bi naj bil obvezen, ker je od rednega obiska zavisen ves uspeh. Vdile bi ga naj po mojem mnenju učiteljice, dasi bi tudi učitelji toinono lahko zraven s pridom poučevali! Seveda manjka današnjim učiteljicam docela tozadevna naobrazba! Moralo bi se pač potom tečajev skrbeti za potrebno tozadevno strokovno naobrazbo.

Iščimo stika z našim narodom v poučevanju in zboljševanjem njegovih gospodarskih razmer in bati se nam ni, da bi se ljudstvo nam kedaj odvajalo, marveč videlo bo v nas ne samo učitelje ampak tudi dobrotnike svoje!

Na delo med ljudstvo tudi v tem oziru!

I. Gosak.

Politični pregled.

Turčija — ustavna država.

O razpoloženju v sultanovi palači, Jildizu, se ne izve ničesar zanesljivega. Dvorni in vladni uradniki so malo poparjeni, sicer pa opravljajo svoje navadne posle naprej. Misli se, da se bo sultan hitro privadil novim razmeram in da bo zlasti skrbel za to, da ostane na krmilu, ako bi se mladoturško gibanje na nevaren način razvilo. Najtežje bo zopet pomiriti razburjeno armado in jo navaditi na strogo disciplino. V naslednjem še nekaj novejših poročil:

Carigrad, 27. julija. Včeraj je več tisoč ljudi, častnikov, vojakov, turških duhovnikov, pa tudi kristjanov manifestiralo pred sultanovo palačo. Manifestanti so nosili zastave z napisi: živijo sultan, živijo ustava.

Dunaj, 27. julija. Eaver-bej, vodja mladoturkov, ki je prišel pred nekaj dnevi v Solun, brzojavlja „N. Fr. Pr.“: Vse grške ustaške čete iz monastirske okolice so prišle v Solun, da se podajo na Grško nazaj. Tudi bolgarske čete so se včeraj udale. Ljudstvo v Solunu je vstaše navdušeno sprejelo.

Carigrad, 28. julija. Poveljnik 3. armadnega kora v Macedoniji je izprosil pri sultanu popolno amnestijo vsem članom vstaških čet različnih narodnosti pod pogojem, da oddajo oblastim orožje in se povrnejo v domačijo. — Splošno se misli, da se bo sedaj vrnil mir v Macedonijo.

Sofija, 28. julija. Poroča se, da so turške oblasti povrnila političnim jetnikom svobodo in jih spustile iz ječ. Zgodilo se je to v Carigradu, Drinopolju in Monastirju.

Carigrad, 28. julija. Novi turški parlament se snide 1. nov. t. l. Volilno pravico ima vsak turški državljani, ki je star 21 let in plača kakoršenkoli davek. Na 50.000 prebivalcev pride 1 poslanec. Vseh bo 500. Volitev je tajna. Poslanci se volijo na 4 leta in morejo biti zopet izvoljeni. Poslanec mora biti star najmanj 30 let in znati turški čitati, pisati in govoriti. Poslanec mora bivati v svojem volilnem okraju.

Drobne politične vesti.

„Nemška korespondenca“ piše, da ni izključeno, da pače Peschkov mandat v socialdemokratske roke. Čudna usoda preganja nemške agrarce! Nemci že brusijo sablje. Neki protestni shod v Marijanskih toplicah na Češkem je zahteval, naj odstopijo nemški ministri in naj se začne boj proti vladi, ki tako protežira (?) Čeha, z najstrožjimi sredstvi. Hinavščina!

Za upeljavo deželnega zbora v Bosni in Hercegovini se sedaj navdušujejo hrvaški politični krogi v Banovini in tudi Srbi in mohamedani v Bosni. Povsod se Avstriji očita, da že zdavnej ni vpeljala ustave v Bosni.

Iz Pariza poročajo, da vesti, ki pravijo, da misli sultan odstopiti, niso resnične.

Odpravljenje časniške cenzure je v Carigradu čudovito vplivalo na časnike: izdaje listov so se pomnožile in ljudje so se kar trgali za posamezne številke. Tudi brzojavke iz Turčije se več ne cenzurirajo.

Zagrebsko policijo bodo podržavili. Število policistov, ki znaša sedaj 100 hočejo podvojiti.

V sremskih Karlovcih se vrši srbski cerkveni kongres. Volil se bo nov srbski cerkveni patrijarh.

Bavarske univerze (tudi katoliški profesorji) najodločnejše protestirajo proti neprestanim smelim napadom sedanjega bavarskega ultraklerikalnega ministra za uk in bogočastje dr. pl. Wehnerja na učno svobodo vseučilišč.

Ruski car in francoski ministerski predsednik Fallières sta se sešla v Revalu. Počasi in varno se snuje nova velika trozveza: Anglija, Francija in Rusija. Kaj čuda, da postajajo Nemci v „rajhu“ od dne do dne nervoznejši. Zlasti se je pa pokazala ta nervoznost ob priliki velikih angleških pomorskih vojaških vaj, ki so se zadnje dni vršile na Severnem morju.

Tajnim svetnikom sta imenovana trgov. minister dr. Fiedler in češki minister-rojak Prášek.

Kninska afera traja nadalje. Poročali smo zadnjič, da je nameravala deželna vlada razpustiti kninski obč. zastop; ker se je pa bilo bati, da od-

stopijo vsled tega vsi dalmatinski obč. zastopi, je vlada svojo nakano opustila. Baron Rauch se sedaj skuša nad Kninjanci maščevati. Obstoji namreč že 30 let med hrvaško in dalmatinsko vlado pogodba, da smejo dalmatinski kmetje iz kninske okolice pasti svojo živino tudi na hrvaški strani. Sedaj pa so začeli brez vsakega obvestila zganjati s hrvaške strani dalmatinsko živino. Prišlo je že do ostrih spopadov in ni dvoma, da bo še tekla kri.

Štajerske novice.

— Šolska stavka vsled zdravstvenih razmer na slovenski deški okoliški šoli v Celju. Priobčujemo sledeče vrstice celjskega Slovence: „Imam svoje fante v celjski okoliški šoli. Z ozirom na to sem imel večkrat tamkaj opravka. Moram reči, da tako škandaloznega šolskega poslopja še nisem videl. Ko človek prestopi prag, mu udari v nos neznosen smrad stranišča, kateri pa se ne razširja samo v pritličju in okoli stranišča samega, temveč ga je občutiti celo v prvem nadstropju. Umevno je, da se razširja potem tudi v poedine učne sobe in da tak okužen zrak ne more ugodno vplivati na razvijajoča se mlada telesa, je nedvomno. Škandal je, da naše šolske in zdravstvene oblasti ne ganejo na ljubo celjskim Nemcem niti prsta, da bi se tem za kulturno državo sramotnim razmeram odpomoglo! Moramo tedaj misliti na samopomoč in sicer na —

— **šolski štrajk.** Izjavljam, da sem pripravljen svojih fantov sploh ne pošiljati več v šolo, dokler se škandaloznim razmeram v tem šolskem poslopju ne odpomore in predlagam, naj skliče politično društvo „Naprej“ stariše okoliško šolo obiskujočih fantov, katerim naj priporoča, da svojih otrok tako dolgo ne pošiljajo več v šolo, dokler se ne dovoli zidanje novega šolskega poslopja na žedavno kupljenem in pripravljenem prostoru. Tak štrajk bi zamogel vendar enkrat merodajne organe prisiliti, da se ugodni opravičenim zahtevam celjskih in okoliških Slovencev glede novega ljudskošolskega poslopja.

— **Zajterkovalni koncert celjske narodne godbe** se vrši ob ugodnem vremenu v nedeljo, 2. avgusta od 9. do 12. ure dopoldne na vrtu „Narodnega doma“. Vstop prost.

— **V celjski „Nemški dom“** hodijo slovenski duhovniki iz okolice prenočevati. Ob prihodnjih deželnozborskih volitvah in v „Slov. Gosp.“ pa bodo zopet vpili, da so Slovenci in bodo oznanjevali Nemcem boj na nož.

— **Za zaseben slovenski višji gimnazij v Celju** se zavzema nek člankar v sobotnem „Slov. Narodu“. Člankar je mnenja, da bi se dalo s pomočjo občin, okrajnih zastopov in denarnih zavodov nabrati dovolj denarnih sredstev za takojšnjo otvoritev 5. razreda. Tudi učne moči bi se dobile. Treba je le energične inicijative. Po naših mislih bo ta lepa ideja ostala pač le — ideja.

— **Torrero Tiberios**, svetovno-znan atlet priredi v nedeljo dne 2. avg. ob 5. uri pop. izredno edino predstavo v posebni areni na Glaziji v Celju (pri Ljubljanski cesti). Izvajale se bodo telovadne točke, vzdignil bo 25 mož in se kosal s 4 volmi. Zaključna točka je zanimiva bikoborba. Tiberios je rojen Španjolec, tehta 129 kilogramov in je star 28 let. Cena prostorom je 4 K, 2 K in 1 K.

— **Graški „Arbeiterwille“ o prodaji hotela Terschek.** V svoji ponedeljkovi številki piše graški „Arbeiterwille“ v članku o prodaji hotela Ter-

schek med drugim, da so celjski Nemci dobro vedeli, da je hotel na prodaj in se sedaj samo izgovarjajo, da tega niso vedeli. Hočejo namreč pokriti svojo — slabost. „Arbeiterwille“ tudi obžaluje, da bode sedaj z g. Terschekom zginil iz obč. sveta jedini mož, ki si je upal včas nastopiti proti magistratni kliki. „Vladala bo zopet nemška sloga v zadolževanju in zviševanju občinskih doklad!“ Pač res! Škrajni čas je že v Celju, da se osnuje iz vseh treznih in mirnih meščanov resna gospodarska stranka ter očisti sedanji obč. odbor!

— **Gg. županom, občinskim in okrajnim zastopom, kmetijskim podružnicam in društvom ter posameznim posestnikom!** Slovenski spodnještajerski poslanci so izposlovali pri vladi zdavno denarno podporo za Sp. Štajer, katerega je tako zelo prizadela suša. Vlada je obljubila tudi oskrbeti krmo po primernih cenah in poznejšem plačilu ter odpisati davke. Ker pa se bo pečala s podporno akcijo namestiti in njej podrejena politična okrajna oblastva, zato nujno pozivamo vse gori omenjene korporacije, da čim preje naznanijo pri c. kr. okr. glavarstvu po suši povzročeno škodo ter objednem prosijo pri davčnem oddelku okr. glav., da naj zavoljo primerne odpisa davka takoj odpošlje komisijo za precenitev škode po suši. Zlasti pa pozivamo kmetijske podružnice in kmet. društva, katerih strokovnjaško mnenje pride pred vsem pri podporni akciji vpoštev, da store vse potrebno: poročajo o prizadeti škodi, skličejo shode, na katerih se naj izključno pogovore posestniki o tej škodi itd. Nadalje naj v soglasju s slavnimi županstvi pozovejo posestnike, da natanko navedejo, koliko krme jim bo manjkalo po zimi; te podatke se naj pošlje političnim oblastim in c. kr. kmetijski družbi štajerski.

— **Ljudska predavanja v čitalnici v Vojniku.** V nedeljo 26. t. m. je predaval član celjskega odseka „Prosvete“ tov. Ivan Prekoršek o razvoju društvenega življenja v Vojniku ter o nalogah čitalnice in dolžnostih njenih članov. Prvega predavanja, ki je bilo uvodno k nadaljšim društvenim predavanjem, se je udeležilo 20 članov, večinoma mladina. Prihodnje predavanje se vrši v nedeljo 9. avgusta ob treh popoldne. Odbor čitalnice pričakuje prihodnjič še lepše udeležbe.

— **Kadar so gospodje med seboj.** Iz Svetine nad Celjem se nam piše: Letos je prišlo semkaj več procesij prosit dežja. Enkrat je prišlo kar več župnikov; jeden je pripeljal s seboj svojo brhko kuharico, ki zelo rada sliši, ako se jo nazivlje s „fravo“, drugi pa celo kaplana in kuharico; tretji so prišli sami. Ne vem, ali jim je bilo dolgčas po lastnih kuharicah ali kaj, dejstvo pa je, da so začeli z ostrimi besedami prijemati onega, ki si je pripeljal seboj samo kuharico brez kaplana ali garde-dame. Začel se je prepir in letele so ostre besede semintja. — Tako se torej končujejo procesije in molitve za dež; kaj čuda, da ga tako dolgo nismo dobili in sedaj še namesto njega točo? Čemu se izkorišča ubogo ljudstvo in zapeljuje k popivanju? Kajti edino korist so imeli od teh procesij krčmarji in pa gg. duhovniki. Čital sem pred kratkim, da se je na neki taki procesiji kaplan celo stepel s kmečkimi fanti. Človek bi mislil, da se res vračajo Trubarjevi časi.

— **Imenovan je def. učitelj v Braslovčah** prov. okr. pomožni učitelj za laški okraj I. Pehrak. — Prestavljena je def. učiteljica pri Sv. Janžu na Dr. polju gospa M. Loparnik na Polzelo.

— **Iz Polzele** se nam piše: Izlet, ki ga priredi „Odsek žalskega Sokola“ v Braslovčah v nedeljo, dne 2. avgusta na Polzelo, obeta biti jako sijajen in večjega narodnega pomena. Udeleži se ga tudi korporativno „Sokol“ v Žalcu s svojim sodelovanjem. Javna telovadba se začne ob štirih popoldne na vrtu g. Cimpermana, kjer se vrši nato veselica, pri kateri sodeluje tukajšnja Ciril-Methodova podružnica in šentpavelska godba. Za zabavo bode tudi v vsakem oziru preskrbljeno. Narodnjaki od blizu in daleč, pohitite v kar največjem številu v nedeljo na Polzelo, da pokažemo, da znamo ceniti naše čile „Sokole“, ki bodo s svojim nastopom gotovo vzbudili več narodne zavesti med nami, da pokažemo, da je in mora ostati Polzela slovenska!

— **Na Polzeli** priredi v nedeljo, dne 2. avgusta gosp. Cimperman vrtni koncert šentpavelske narodne godbe. Pri tej priliki priredi braslovški Sokol tjakaj izlet. Kakor se zatrjuje, pričakuje se tudi lepo število Sokolov iz Žalca. Domača podružnica Sv. Cirila in Metoda bode skrbela pri koncertu za zabavo. Prijatelji Sokola in dobre zabave se vabijo na mnogoštevilčen poset!

— **Savinska podružnica „Slov. planinskega društva“** vabi tem potom vsa narodna društva, vse korporacije, kakor tudi cenjene posameznike k otvoritvi „Frischaufovega doma“ na Okrešlju, katera slavnost se vrši v nedeljo, dne 2. avgusta 1908.

Spored:

1. Ob 10. uri maša pod milim nebom, katero čita g. Janko Mlakar, odbornik osrednjega odbora S. P. D. in mestni katehet v Ljubljani.

2. Blagoslovljenje hiše, odkritje napisne table in pozdravni govori.

3. Presta planinska zabava.

Slovenski narod, pokaži z mnogobrojno udeležbo, da znaš s hvaležnostjo ceniti zasluge moža poštenjaka: upokojenega vseučilišnega profesorja dr. Janeza Frischaufa, ki je odkril širjemu svetu naravne krasote naših planin, ki je prvi sistematično preiskal in popisal Savinske Alpe, ki je pa radi svojega prijateljstva in radi svoje naklonjenosti napram Slovencem moral marsikaj prestati od strani svojih rojakov! Vsakdo dobro došel!

Opozoriti pa moramo, da je planinska hiša na Okrešlju v soboto, dne 1. avgusta t. l. na razpolago samo povabljenim zastopnikom planinskih korporacij in povabljenim dostojanstvenikom. Vsi drugi si naj tako uredijo, da bodo prenočevali ali v Logarjevi dolini ali v Solčavi in v Lučah, ozir. v Bistrici, v Kamniški, Kocbekovi ali v Češki koči. Za jed in pijačo na dan slavnosti je preskrbljeno.

S planinskim pozdravom kličemo: na veselo svidenje na Okrešlju!

Savinska podružnica S. P. D.

Kocbek Fran, Šijanec Ig.,
predsednik tajnik
dr. Josip Vrečko — Fran Podbreznik
odbornika

— **Frischaufov dom.** Približuje se nedelja, dne 2. avgusta, ko otvori vrta naša, neumorno delavna Savinska podružnica „Slovenskega planinskega društva“ na prekrasni gorski planoti Okrešlju osmo svojo planinsko stavbo, največjo zgradbo v Savinskih planinah, katero hoče imenovati po svojem prijatelju dr. Johannesu Frischaufu, vseučilišnem profesorju v p.: Frischaufov dom. Kdo je profesor Frischauf in katere so njegove zasluge za Savinske planine, je splošno znano, to ve v gornjegrajskem okraju vsak človek in med nami Slovenci gotovo vsak inteligent. Posebna vabila za slavnost se niso razpošiljala, vključ temu pa

naj vsakdo, ki čuti v sebi veselje do planin, do naših lepih Savinskih Alp, pohiti ta dan v našo spodnještajersko Švico, v naše čarobne gore in prepričan je lahko, da bo tam v družbi slovenskih planincev preživel nekaj veselih uric, ki mu ne bodo šle nikdar iz spomina. Tam, kjer se visoko k nebu vzdigajo vršaci, gorski velikani, tam na zeleni planoti: Okrešelj, tam bode se dobro in radostno zabaval, bode pa obenem slavil tudi moža, katerega so njegovi rojaki preganjali radi nas, preganjali radi tega, ker je v svoji pravicoljubnosti in poštenosti vedel upoštevati prebivalstvo naših planin.

Torej v nedeljo na Okrešelj! Dostop ni težaven. Izletniki naj ukrenejo tako, da pridejo v soboto v Logarsko dolino ali do Solčave, oziroma do Luč. Posamezne skupine naj se tako razdele, da bodo nekateri tu, drugi tam prenočevali. V „Frischaufov dom“ na Okrešlju imajo v soboto pristop le povabljeni zastopniki planinskih društev in povabljeni dostojanstveniki. To se je moralo tako storiti, ker bi drugače utegnil biti naval ljudstva isti večer na Okrešelj prevelik in bi pretežna večina ne mogla dobiti tam prenočišča. Za sedaj so že določena ležišča in bi oni, ki vključ objavam podružnice pridejo na predvečer slavnosti v Frischaufov dom, morali nazaj v Logarsko dolino, ker bi gori ne mogli več dobiti prenočišča.

Izletniki, blagovolite to uvaževati!

V turistični hiši v Logarski dolini, kakor tudi pri kmetih Plesniku, Logarju, Podbrežniku pa se že dobi prenočišče — vsaj za silo. Ker je začetek slavnosti določen na 10. uro, pridejo tja tudi lahko oni, ki prenočujejo v Solčavi in v Lučah, ako odidejo zjutraj ob pol 7., oziroma ob pol 5. uri. Na dan slavnosti je na Okrešlju preskrbljeno za pijačo in jed — seveda izbire ne bode mnogobrojne — ali na planinah si človek sploh izbirati ne more.

Sedaj pa še besedo onim, ki ne gredo k slavnosti.

Savinska podružnica S. P. D. ni v gmotno dobrem položaju. Posebno letos so bili veliki stroški s stavbo Frischaufovega doma. Tudi ji je odrekel deželni odbor že obljubljenih tisoč kron podpore. Zakaj in kako, o tem smo že svoječasno poročali. Naša narodna dolžnost je podpirati Savinsko podružnico S. P. D., kajti ona nam ohranja slovenski značaj naših planin. Predlagam: naj vsi tisti, ki ne gredo k slavnosti, dajo po možnosti večji ali manjši dar v sklad za „Frischaufov dom“.

Cenjene dame! Ve pa v nedeljo, dne 2. avgusta pobirajte med znanci in prijatelji v ta namen. Naše uredništvo rado prevzame tozadevne prispevke in je bo izročilo na pristojno mesto. Kdor pa želi direktno poslati, pa naj naslovi na Savinsko podružnico „Slovenskega planinskega društva“ v Gornjem gradu.

— **Iz Šmarji pri Jelšah.** Načelnik naše obrtne zadruge je dobil že pred 6 tedni obvestilo, da so volitve v obrtno zadrugo, ki so se vršile meseca aprila lanskega leta, razveljavljene in da se imajo vršiti nove. Teh pa gosp. Löschnigz še do danes ni razpisal. Saj se menda volitev ne boji? Ali bo treba še ostrejšega nastopa? Narodne zadruške pa pozivljamo, da se za nove volitve skrbno pripravijo.

— **Slovenske občine!** Spominjajte se, da slov. občine na Goriškem ne dajejo prostorov na sejmiščih privandranim laškim kramarjem! Slovenci, pomnite, kaj je vaša dolžnost ob semanjih dnevih!

— **Brezvestna zloraba spovednice.** Neka žena iz Slapa blizu Ljub-

ljane je šla k M. D. v Polju k spovedi. Tam jo je duhovnik nahujskal zoper moža, češ, da ni vreden, da bi mu enkrat kosilo skuhala. Žena je vsled tega tako rogovilila, da je moral mož od hiše. Ko se je enkrat zopet povrnil domu, ga je čedna ženica sprejela s polenom, češ, gospod so rekli to in to. Ako bi se zgodila kaka nesreča, kdo bi bil kriv? Duhovnik seveda ne! Naši javnosti so znani gostasni slučaji zlorabe spovednice ob času državnob. volitev v brežiškem okraju in še nedavno pri Sv. Barbari v Halozah. Treba bo vse te stvari na primeren način spraviti ostro v javnost in javno nastopiti proti njim. Ako duhovščini ni ničesar svetega več, čemu bi bilo neki nam?

— **Suša** traja v ormoškem okraju naprej. Na vse strani okrog nas dežuje, le pri nas se noče prav k dežju napraviti. Kaj bo?

— **Iz Ljubnega v Savinski dol.** Ker se me sumniči in dolži, da sem jaz pisal članek „Iz Neba“ v „Domovini“ od 21. julija, izjavljam tem potom, da tega članka nisem jaz pisal in da z njim sploh nisem v nikakoršnji zvezi. Slavno uredništvo „Domovine“ pa prosim, da mi to izjavo blagovoli potrditi. **Martin Sotlar**, učitelj.

Potrujemo. Uredništvo.

— **Varaždinske toplice** je obiskalo do 20. julija skupno 4606 oseb. — Tu bi objednem pripomnili, naj naši rojaki opuste grdo navado vpisovati celo v hrvaških toplicah svoj domači kraj nemški. Kako čudno se čitajo v hrvaškem kopališkem izkazu nemška imena slovenskih krajev in to celo pri trdoslovenskih obiteljih! Bodimo si povsod dosledni!

— **Iz Trbovelj.** V katerikoli časopis človek pogleda, lako čita o znižanju cen živine in mesa. V zadnji „Domovini“ smo čitali iz Vranskega, da so mesarji znižali ceno mesu od 1 K 28 vin. na 88 vin., ker so se bali bojkota. Pri nas se bomo morali tudi ravnati po vzgledu Vrančanov, v vasi in okolici imamo veliko kmetov, ki redijo doma lepo živino in katero bi radi prodali zaradi pomanjkanja živeža. Koljite živino doma in razkličite v nedeljo pred cerkvijo! S tem boste pomagali sebi in nam delavcem. Razprodali boste vse. Naši mesarji se javno iz ljudstva norčujejo; od 1 K 20 vin. so s 15. julijem znižali cene za 8 vin. — torej je sedaj govedina — krave — po 1 K 12 vin., kupujejo pa najlepšo živino po 46 vin. kilogram; — in imajo nad 100% dobička. Ali ni to krivica, ki zadene v prvi vrsti nižje sloje — največ delavstvo. Vsa živila strahovito dražja — sosebno najpotrebnejši poljski pridelki — meso pa znižajo za sramotnih 8 vin. Seveda gospoda si meso že lahko kupi! Čudno se nam zdi, da v tej zadevi vodja soc. demokratov g. Sitter in posebej še kot občinski odbornik ne posreduje pri občini, da bi se ravnala po vzgledu vranskega občinskega odbora. Veliko boljše bi bilo opustiti brezplodni bojkot pivu zaradi borih 2 vin., in naše mesarje prisiliti izdatno znižati cene mesu — vsaj na 1 K. Mesarji bi morali malo pomisliti, da smo imeli z njimi sočutje, ko je bila živina draga; sedaj pa naj imajo oni z nami usmiljenje, ko se jim dobro godi in naj postavijo cene času primerno in pravično. Sicer si bomo sami morali pomagati po raznih vzgledih a-la Vransko. Če ne bode koristila ta pametna beseda, potem nam ne preostaje drugega, nego se poprijeti ostrejših sredstev. Odirati se ne damo več. Čakali bomo samo 14 dni, torej le pravico in pamet, mesarji!

Več obrtnikov in delavcev v imenu vseh!

— **Hudomušni Janko.** Vsak, ki čita Pl. Vestnik, pozna humorističnega turističnega pisatelja. Mnogokrat se je smejal njegovim dobrim dovtipom. Spisal je tudi oba spisa o stricu Trebušniku in o jezljavi Ivanki v lanskem in letošnjem koledarju „Družbe sv. Mohorja“. Ako hočeš pisatelja osebno spoznati, priidi dne 2. avgusta letos na Okrešelj. Videl ga bodeš, ker to ni nihče drugi kot g. Janko Mlakar, ki bode služil na Okrešlju mašo. Če pripelje tudi strica Trebušnika in Ivanko s seboj, še ni znano. Pa mogoče. Torej le priidi!

— **Pri Sv. Jurju ob Ščavnici** v gostilni g. Domanjka se je 21. t. m. nabralo pri veselem omizu 6 K v prid družbe sv. Cirila in Metoda, kar se je naravnost poslalo družbinemu vodstvu v Ljubljano.

— **Koncert v Ormožu** v prid Ciril-Methodovi družbi se vrši v nedeljo, dne 9. avgusta. Natančneje glej v petek med „Zvezinimi“ oznanili.

— **Zmaga bojkota pivu!** Graški listi poročajo, da bo pivovarna v Gössu s 1. avgustom baje ustavila obrat, ako občinstvo ne preneha z bojkotom. (Ta vest bo najbrže mnogo pretirana.)

— **Avstrijski poštni volapük.** Iz Trbovelj je došel 24. t. m. v Hrastnik brzojav sledeče vsebine: „Drekret x prestravljen 4 pxj zivil“. Ime seveda tndi docela spačeno. Slava avstrijskemu poštnemu volapüku, katerega bi ne razumel niti sam modri sekcijski šef Wagner-Jauregg, protektor nemškega poštnege uradništva!

— **Od Sv. Andraža v Slov. gor.** Zadnje nedeljo se je vršil pri nas mnogobrojno obiskan gospodarski in polshod g. držav. in dež. poslanca dr. M. Ploja. Iz poročila g. poslanca smo spoznali, da je slovenskim poslancem v „Jugoslovanskem klubu“ res veliko in vse na tem, da se našemu ljudstvu pomaga ter da tudi za kmeti zob odpade raz poslanske mize kaka drobničica. Da je g. dr. Ploj res delaven poslanec, bilo nam je znano iz raznih naprednih časnikov, a zažudič smo se lahko prepričali iz njegovega govora, kako se vedno poteguje za nas. Razpravljaj je o dosedanjem delovanju državnega zbora, omenil pridobitve in izgube, naslikal nam je žalosten položaj Slovencev v našem deželnem zboru, kjer hoče tropa Nemcev kar zadušiti peščico 10 Slovencev, ako se drznejo staviti kak predlog. Po končanem poročilu g. dr. Ploja so se prečitale in soglasno sprejele resolucije: 1. Zahvala in zaupnica g. dr. Ploju ter s tem vsem delavnim poslancem „Jugoslovanskega kluba“. 2. Poziv vladi za podporo in odpis davka radi suše. 3. Poziv vladi, da se zapre meja za uvoz živine. 4. Zahteva po domačih slovenskih uradnikih. 5. Prostost kuhanja žganja kmetom za domačo potrebo. — Pravi kmetijski poslanec gre med ljudi, jim poroča, kaj je storil, jim obljubi nadaljno pomoč, posluša njih želje ter jih poučuje, oni, samo navidez kmetijski poslanci pa se ogibljejo svojih volilcev, ter letajo drugod okrog po Savinski dolini delat zgago in sejat prepir, kakor Pišek, Roškar, Benkovič i. t. d., za svoje volilce se pa brigajo le tako dolgo, dokler niso končane volitve. Pri nas v Slovenskih goricah je marsikje pobila toča, uničila vse suša, a naš rojak Roškar se ne zmeni za nas, leta raje drugod okrog. **R.**

— **Klerikalno bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju** je poslalo v nedeljo, kakor poroča „Sl. N.“ na zborovanje „Kršč. socij. zveze“ v Škofji Loki na Kranjskem brzojavni pozdrav s sledečim naslovom: „Slovenska kršč. soc. zv. v Bischoflack. „Sl. N.“ pripomni: „Prava sramota za „slovensko“ bralno društvo, da

ne ve slovenskega imena za Bischoflack; ali morda mislijo klerikalci pri Sv. Križu na M. p., da je Bischoflack kakšen Luegerjev krščansko socialni „Bezirk“? To je hud nauk za tiste ljudi, ki ne rabijo na Slovenskem dosledno slov. krajevnih imen.

— V Kamnici pri Mariboru so nemškutarji zmagali tudi v 2. in 1. razredu. Izvoljenih je mnogo mariborskih meščanov. Te volitve nam naj služijo v resen „memento“!

— Slovenski abiturijentje, ki želijo vstopiti k Južni železnici, naj vpošljejo tozadevne prošnje takoj na prometni urad (Verkehrs-Direkt.)

— Absolvirani spodnjegimnazijci dobe lahko mesta poštne oficijantov pri dunajskem poštnem ravnateljstvu, kjer bodo sprejeli v najkrajšem času do 200 novih moči. Dobe takoj nekaj plače in imajo upanje postati v 6 do 7 letih poštni asistentje.

— Jubilejna razstava v Pragi. Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ opozarja člane bratskih društev na posebni vlak v Prago k jubilejni razstavi. Za obisk razstave sta določena 15. in 16. avgusta t. l. Vožnja v Prago in nazaj bo stala **III. razred 21 K, za II. razred približno 41 K in za I. razred približno 70 kron**. Društvenike vabimo, da se te ugodne in cene prilike poslužijo ter v kar največjem številu polete v Prago na razstavo. Prijave z denarjem za vožnjo je zadnji čas **do 30. julija 1908** dopoldne poslati trgovski in obrtniški zbornici. Izvenljubljskim udeležnikom naznanjamo, da kakor smo poizvedeli pri trgovski in obrtniški zbornici, bo le ta poskrbela za to, da bo vlak v vseh krajih, v katerih bi vstopilo primerno število izletnikov, postal. Slednjič že omenjamo, da se posebni vlak priredi le, če se prihlasi najmanj 300 udeležnikov. O podrobnostih bomo poročali pozneje potom časopisov.

— 2. avgusta je v Framu velika ljudska slavnost ob priliki otvoritve jubilejskega gledališkega odra. Na sporedu je pozdrav in slavnostni govor, dve gledališki igri, petje, prosta zabava, srečolov, konfeti, šaljiava pošta i. t. d. Pri slavnosti svira domača godba. Kakor čujemo, si prizadeva odbor kmet. bralnega društva napraviti veselico kolikor mogoče sijajno. Vrle Framčanke bodo v hladnem kotičku ponujale kavo, slaščice ter drugo pecivo. Okoličani, ne zamudite tega slavlja!

Druge slovenske dežele.

— Stavka v Medvodah in Vevčah se bo končala, ako se sme verjeti poročilom, s porazom stavkajočega delavstva, dasi to opravičeno stavka. Delavstvo je bilo v papirnicah zelo slabo plačano, zlasti starejše; zato ni čudno, da se je dalo od klerikalcev zapeljati v stavko, katera pa ni bila dovolj dobro pripravljena in je tudi le delna, ker ne zadeva vseh tovarov družbe.

— Odsekano žensko glavo je izvlekel v Trstu iz morja nek ribič. Lovil

je na obrežju della Sanità morske pajke, a je mesto njih poteznil iz morja velik bel omot, na katerem je bil pritrjen 3 kg težek kamen; v omotu je bilo zavito nekaj trdega. Ko je omot odvil, je našel še skoro krvavečo glavo 28—32 letne črnolase ženske, ki je bila odsekana z enim mahom. T. upla še niso našli in se ne ve nič trdnega čegava je najdena glava.

— Umor pevke Fabry v Trstu. Najdena ženska glava je glava šansonetne pevke Lucije Fabry iz Tunisa. Njen ljubimec, neki Julij pl. Födransberg iz Kamnika na Kranjskem, jo j z bodalom zadnjo soboto umoril ine potem truplo razkosal. Morilec so našli po tem, da so stale na papirju, v katerem je bila zavita glava, črke J. F. v. F. Födransbergi so znana ljubljanska rodbina. Morilec je umirovljen inženir avstr. mornarice; zadnji čas je bil nastavljen pri Lloyd. Doslej še ni ničesar priznal in se obnaša popolnoma brezčutno. Zaprlj so tudi gospodinjo hiše v Rojann, kjer je stanoval, ker se sluti, da je z umorom v zvezi. Bila je tudi morilčeva ljubica.

Listnica uredništva.

Sv. Ana na Kremlbergu: Hvala, prihodnjič. Za danes prepozno. Prosim sotrudištva in priskrbe pozdrave! Slovenjgradec: Prihodnjič. Hvala in narodne pozdrave. Fram: Prejel. Hvala! Žalec: Priskrbeno hvalo za točnost in pozdrave. Gornji Grad: Za podlistek danes že prepozno. Priide v petek. Drugo v listu. Na svidenje na Okrešlju!

Zatekel se je

lovski pes

progast, z novim ovratnikom. — Lastnik se naj oglasi pri Martinu Stojanu na Teharjih.

Dva učenca

od boljše hiše in z dobrim spričevalom se takoj sprejmeta v veliki trgovini mešanega blaga **Vitusa Mory v Pliberku na Koroškem.**

409 3-2

Zanesljivega in spretnega

delovodjo

sprejme v jeseni **tovarna za glinske izdelke (opekarna) v Račju.** Ponudbe s spričevali usposobljenosti do konca avgusta 1908 **dr. R. Pipušu v Mariboru.**

388 4-4

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš preljubljeni soprog, ožir. oče, sin, brat, svak in stric, gospod

Miroslav Nerat,

c. kr. sodni pristav,

dne 26. t. m. ob pol 8. uri zjutraj, v 37. letu svoje starosti, po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega rajnika se je danes ob pol 6. uri popoldne položilo na pokopališču v Litiji k zadnjemu počitku.

Priporočamo rajnika v molitev in blag spomin.

Litija-Maribor, dne 28. julija 1908.

Ana Nerat roj. Meško, soproga. Miha Nerat, šolski ravnatelj in Eliza Nerat roj. Puš, starši. Breda, Dušan in Sonja, otroci. Karl, Anton, Marko, Mirko in Jože Nerat, bratje. Olga Nerat, sestra.

410

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda.

Steckenpferd

lilijno mlečno milo

Najmilejše kožno milo.

Zvezna tiskarna

Schillerjeva ulica
Celje: Stajersko.

Izvršuje v svojo
stroko spadajoča
dela okusno in
po konkurenčnih
cenah.

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in gorskih zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke **VINCENC KVEDER** žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130—78

Novi lovski zakon

je ravnokar izšel, cena kartoniranemu izvodu K 1.20, po pošti K 1.30. Založila Zvezna trgovina v Celju.

Nova vinska postava

v obliki plakata
dobiva se v

Zvezni trgovini v Celju

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

24 24—78